

Veel meer mannen

Sovon-Nieuws jaargang 29 (2016) nr 1

Van de Tafeleend zijn er 's winters steeds minder te zien in Noordwest-Europa. In de afgelopen 25 jaar nam het aantal overwinteraars met een kwart af, een ontwikkeling die ook in Nederland goed merkbaar was. De redenen zijn onbekend, maar er lijkt iets mis te zijn met de opbouw van de populatie. Om daar meer over te weten te komen turfden waarnemers in heel Europa de geslachtsverhouding bij deze eendensoort. In Nederland bekeken waarnemers in de afgelopen maanden ruim 50.000 Tafeleenden: 71% mannetjes, 29% vrouwtjes.

De afname van Tafeleenden is al een tijdje voer voor discussie van eendenspecialisten. In tegenstelling tot bij de Grote Zaagbek en Nonnetje zijn er geen duidelijke aanwijzingen voor een verschuiving van het winterareaal onder invloed van gemiddeld zachter wordende winters. Regionaal spelen voedselproblemen mee, maar dat lijkt op populatieniveau niet de hoofdreden te zijn. Een van de hypothesen voor de scheve geslachtsverhouding is dat er jaarlijks te weinig vrouwtjes overleven. Dat zou komen doordat ze in de broedperiode makkelijker gepredeerd worden dan mannetjes. Een andere hypothese is dat mannetjes eerder aankomen in de wintergebieden. Daar zouden ze vervolgens de beste voedselplekken bezetten. Maar zijn er ook echt minder vrouwtjes?

Om die vraag te beantwoorden, deed Kane Brides van de Duck Specialists Group dit najaar de oproep om in heel Europa geslachtsverhoudingen van Tafeleenden te noteren. In Nederland sloegen Waarneming.nl en Sovon de handen ineen en riepen waarnemers en watervogeltellers op om Tafeleenden te turven. In de periode 1 november - 31 januari gaven 814 waarnemers 3737 bruikbare waarnemingen door, waarvan 3551 via Waarneming.nl. Een imposante steekproef met een mooie spreiding over het hele land. Er zitten vast wat dubbel getelde eenden tussen, maar na een bewerking van de getallen ontstaat er een eenduidig beeld: in vrijwel iedere groep in ons land hebben mannetjes de overhand. Voor een totaalbeeld moeten de gegevens natuurlijk gecombineerd worden met tellingen uit heel Europa. Op basis daarvan zal ongetwijfeld nog een uitgebreidere analyse verschijnen.

Tafeleend poetsend in water.
Foto: Menno van Duijn-Agami